

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:

Debrecen: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
 Budapest: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— október 18

(A vezérek.) Magyarok Istene, mi vár még a szegény nemzetre? „Vajh léssen e hős, oly bátor erős” ki nemzetünk nagy küzdelmát diadalra vezesse? Nevelj nagygyá, rejtethetlenné! Gróf Apponyi Albert hatalmas idealizmusát toldandád meg a báró Bánffy Dezső energiájával! Báró Bánffy Dezsőnek add Apponyi gróf lángelméjét! Kossuth Ferencnek adj semmitől vissza nem riadó honfiai bátorságot, rejtethetlen kitartást! Gróf Andrássy Gyula tudományos nagyságához esatold a gyakorlati képességek hatalmát! Mindanégynek zászlója alatt sorakoztassd a nemzet százezreit, hogy sem ígértől, sem félelemtől, sem tévtanoktól meg nem tántorítva vivják ki a nemzeti ügy diadalát! Ha ily kegyes leszel irányukban, akkor — Is tenünk, anyánk — nem győzhet le bennünket semmi földi hatalom! Kossuth Lajost küldj e népek és mentve vagyunk!

(Fejérváry jón.) Ezt a kormányt a nemzet kilökte az ajtón, visszadobta az ablakon a bécsi kamarilla. Megint kidobja a haragvó nemzet és nem vezérli vissza többé a bécsi árnyék semmi mesterkedése! Jöjjenek, hogy mielőbb távozzanak!

(Alávalóság.) Nem lehet az valóság, a mit Ludvig urról, a M. Á. V. igazgató elnökéről olvastunk. Azt írják, hogy titkos

rendelettel hívta fel arra a vasutasokat, hogy a kik kiléptek, térjenek vissza a nemzetköziek táborába. Ez az ur, ha igaz a hír, két delogról feledkezett meg. Előbb önmagáról, aztán — a legutolsó vasuti sztrájkról. Vigyázzon, nehogy ő igya meg azt a feketelevest, a melyet a nemzeti ügynök talál ki!

(Apponyi szava.) Így szólott a vezér Szabadságon: „Legyenek arra is elkészülve, hogy majdnem egy arany ső fog erre az országra hullani, amelyet, hogy valaki felfogjon, amelylyel, hogy valaki zsebeit megtöltse, nem kell sok, csak egy kicsit gazemberré kell lennie, csak egy kicsit hazárdulónak kell lennie, csak egy kicsit az utszéli rablónál is alábbvaló embernek kell lennie.” Következnek az új választások, ezeken kívüláglik, hogy ki mire becsüli — ön magát!

A hus.

— okt. 18.

A végső szükség kényszerítő hatása alatt Budapest főváros két jelentős dologra szánta el magát. Az egyik a hatósági mészárszékek felállítása, a másik a lóhúsok Magyarországon való meghonosításával való próbálkozás. — Valóban a mostoha idők jele mind a két kísérlet. A hajdanában tejjel s mézzel folyó Kanaánnak nevezett országban hihetetlen magasra szöktek a mindennapi táplálkozashoz szükséges

hus árai, úgy, hogy a főváros szegényebb néposztálya már heteken át nem engedte meg magának azt a lukszust, hogy marhahúst egyék. Nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy ez a csapásnak minősíthető jelenség csak a fővárosban volt észlelhető. Szerinte a vidéki városokban, mindenütt 40—100 perccel szállott fel a marhahús és borjúhús ára s a szegényebb emberek itt ezt éppen úgy megérzik, mint a fővárosban. A husdrágaság okairól sokat irtak, százfélét is, anélkül, hogy el tudták volna találni az igazi okot. Szerintünk az igazi ok az, hogy a tavalyi takarmányhiány miatt a gazdák és földbirtokosok marhaállományukat kénytelenek voltak a minimumra redukálni s ennek következménye most az, hogy az idén kevés a marha. Olyannyira kevés, hogy dacára annak, hogy Szerbiából az idén hihetetlen mennyiségű marhát hoznak be hozzánk, ez a bevétel sem tudja a hus drágaságát csökkenteni. A másik ok határozottan a budapesti vásárpénztár, mely markában tartja nemcsak a fővárosi, de a vidéki mészárosokat is s valósággal diktálja az árakat. Mert tudvalevő, hogy a legtöbb vidéki mészáros Budapesten szerzi be a marhaszükségletét s természetesen a vásárpénztár által megszabott magas árat fizeti. Harmadik okul felhozhatjuk azt, hogy a magyar államvasutak mindenféle kedvezményvel elősegítik a ma-

Szabolcsból.

Hosszu, igen hosszú idő után a véletlen — pár napra — Nagykállóba sodort le; a hajdan híres Nagykállóba, ősrégi fészkebe a legelőkelőbb gentry családoknak.

Mikor utoljára voltam itt, még teljes virágában volt Nagykálló. Csupa merő élénkég, színesség, pujsátság és derű. Szabolcs vármegye hatalmas urai közmondásos vendégszeretetet, fényt, pompát fejtettek ki. Minden hüvelyk bennünk rávalótt a grand seigneurre s külön külön mindegyik mestere volt a „savoir vivre” nek.

Gyakran napokig folyt a dárídó, vigaság, melyhez az akkori cigányok egyik legkiválóbbja; Bertí szolgáltatás a szebbnél-szebb keseregő nótákat és a talp alá való. Bertí pedig arról volt különösen nevezetes, hogy a mikor a szabolcsi nagy urak vigadtak, ő tulajdonképpen nem is hegedült, csak énekelte a száraz fáját. Az urak versenyt énekeltek vele és az összhang teljes is lett volna, ha az árverést jelző csunya dobszó időnként kellemetlen, végtelen kellemetlen diszharmoniót nem vegyített volna ebbe a speciális „kállai kettős”-be.

A fény, a pompa, a derűs jókedv — szoros tartozékai a jólétnek — ma már oda van. Elszorul a lelkem, ha a mai, erősen visszafejlődött Nagykálló piacsterén végignézek és nem látok egyebet, mint a letűnt fénykor borzalmasan iszonyu, kísérteties maradványát, a — tébolydát!

— Mi az oka ennek a hihetetlen deroutnak? — kérdelem egy pár pátrimbelit.

— Hja, elvették tőlünk a büszkeségünket, a megye székhelyét!

— Nagyon „le vagyunk azóta sajnálva!” — egészíti ki a másik.

— Kár volt azt Nyiregyházára „Prázérelni.”

— Megbecsültük volna mi azt jobban, mint — azok! — és nagyot bők a nyiregyházi torony irányában.

Elborult arcomról leolvashatták, hogy kifakadásaim kellemetlenül érintenek. — Az egyik mindjárt hozzá is tette:

— Ugyan, nézzen be az ur a mi volt szépséges megyeházunkra. Meglátja, hogy mivé pocsékolta azt a pesti nagy urak huncutsága...

A kíváncsiság, de még inkább az elégikus hangulat szárnyain bekíváncoltam a

régi megyeházba. A tébolyda főorvosa előzékenyen adta meg az engedélyt és a másik pillanatban már az előhalottak birodalmában voltam.

Aggódva, szívszorogva néztem körül. A várt kép éppen nem volt valami különös élvezettel keesegtető. Annál kellemesebben lepett meg, hogy kedélyes alakokkal is találkozottam.

A szerencsétlenek egy része az udvaron tanyázott, és — más multság hiányában — legyeket fogdosott. (A mi mellesleg szólva Nagykállóban nem is jár valami különösebb megerőltetéssel, mert itt anyyi, de anyyi a légy, hogy még a kutyák is csak akkor hajlandók ugatni, ha — légyapapírossal vannak betakarva.)

A légyfogdosók közül valaki hirtelen felém kiált:

— Szervusz, hé!

Megőn nézek reá. Ő ismétli:

— Szervusz, na már nem ismeresz?

Erre a második aposztrofálásra megérintetem az emlékezetemet. Gondolodom és rájövök, hogy már igazán sok boldoggal találkoztam az életben, de ezzel még nem

Már megérkeztek Glück Ede az őszi férfi-, női- és gyermek cipők

legnagyobb cipő-áruházában Debrecen, Piac és Kossuth-u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép

és jó minőségű cipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni.

gyar marhának Bécsbe való szállítását, úgy, hogy a dunántulról, Horvátországból, Felsőmagyarország nagy részéből határozottan előnyösebb a Bécsbe, mint a Budapestre való szállítás. S így meg az, hogy a prima húst Bécsből hozzák vissza Budapestre.

Budapest székesfőváros az ő hatalmas anyagi erejével képes volt arra, hogy a húsrágaságot némiképpen ellensúlyozza. Hatósági mézárszéket állított fel, melyben — miután a főváros nem akar nyereszkeskedni s adót sem fizet az üzlet után — olcsóbban adja a húst, mint a mézárosok, akik természetesen kézzel-lábbal tiitakoznak az új konkurencia ellen. Kétségtelen, hogy a mézárosok ilyenformán áldozataivá válnak a húsrágaság ellen való védekezésnek, viszont azonban általános érdek, hogy a marhahúst a szegényebb néposztálynak hozzáférhetővé tegyék.

Már most felmerül az a kérdés, hogy a mi a fővárosban lehetséges volt, nem lehetne-e az lehetséges a vidéken is. A vidéken is olcsó hús kell és aki ezt meg tudja adni, az egy nagy kötelességet ró le a szegényebb néposztályai szemben. A hatósági mézárszék intézménye természetesen csak addig tartandó fenn, míg az abnormis húsárak tartanak, mert a cél az olcsóbb élelmes és nem a mézáros ipar tönkretétele.

Egészen más szempont alá kerül a lóhussal való kísérletezés. A budapesti kísérletről már konstatálni lehet, hogy bevált. A publikum — természetesen a vagyontalan, mohón kapott az új élelmiszert után, az első héten sok száz métermázsa lóhús és sok ezer lókolbász fogyott el s a fogyasztás napról-napra mind nagyobb lesz. Általánosan konstatáljuk, hogy a lóhús, ha kellően el van készítve, mivel sem rosszabb a marhahusnál — de ennek ellenében több mint felénnyel olcsóbb. A lóhús egyébként csak nálunk megy újdonságszámba, Bécsben, Párisban s Európa nagyobb városaiban az az elede általános elterjedtségnek örvend.

addig nem volt nálunk szükség lóhúsra, intézőköreink tehát nem foglalkoztak vele. Most azonban sajnos, ütött a szükség órája, szükség van, nagy szükség a lóhúsra, erre a nálunk új, olcsó s feltétlenül alkalmas élelmiszerre. Meg van már törve a jég, a budapesti kísérlet beigazolta a lóhussal szemben táplált előítélet alaptalanságát s most már nincs más hátra, minthogy a lóvágás és lóhúsárulás az egész országban elterjedjen.

Mert annyi bizonyos, hogy a budapesti kísérlet elszigetelten nem maradhat. Amilyen szüksége van a főváros szegénysorsu lakosságának az olcsó húsra, csak olyan szüksége van erre a vidék szegény embereinek is s ezért kell a lóhúst a vidéken is meghonosítani. Ezzel kettős célt szolgálunk. Nemcsak hogy olcsó hushoz juttatjuk az arra szorulókat, hanem nagyban hozzájárulunk a lótenyésztéshez, melynek már eddig is sokat ártott a vasút és még többet fog ártani a jövőben az automobil.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 18.

A hivatalos közlöny reggeli száma közli Fejérváry Géza bárónak miniszterelnökké újból való kinevezését, a válságos helyzet ezzel korántsem ért a kibontakozás pontjához, de mindenesetre jelentős lépés történt, a mely a kibontakozás munkájának most már szilárd, határozott irányt szab.

(Ravasz föllépés.)

A Fejérváry kormányának még az a mentsége sincsen, hogy őszinte lenne. Hazug álcáskodással iratja és beszélteti magáról, hogy most már a parlamentáris követelményeknek is megfelel, mivelhogy főtörvényeké magának az országgyűlésen többségi pártot alakítani, olyan programmal jön, hogy igen alapos kilátása van arra, hogy még választás nélkül is számottevő pártot, toboroz magának. Az újkormány elve, a népet istápolni és ez a program olyan idők-

ben, amikor a szüntelen válság mindent tönkre tett, valószínű, hogy hódít. Ez azonban épp oly esztelen beszéd, mint a minő balga reménykedés. A Fejérváry kormánytól senki sem fogad el semmit, mert törvénytelen, de nem is hiszik el, hogy megadná a mit ígér. A koalíció is így fogják fel a helyzetet, most minden törekvés odairányul, hogy máris megindítva a választási agitációt, a népet felvilágosítsa az eléje rakott török dolgában és megóvja a Bécsben tervezett veszedelmektől.

(Az ellenzék föllépése.)

A vezérő bizottság — mint értesülünk — hétfőn ülést tart. Ezt megelőzőleg Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf megint nyilatkozni fognak, ezuttal Szombathelyen.

Hire jár, hogy a vezérő bizottságból manifesztumot bocsájtanak ki, amelyet azonban megelőzőleg a koalizált pártok előterjesztenek. Ugy látszik tehát, hogy a jövő héten megint csupa mozgalom lesz a politikai világ és megindulnak a harcok, melyeknek vége beláthatatlan. A nemzet nem veszíthet, lássák, hogy a kik szelet vetnek, mily gyönyörű vihart fognak aratni!

(Az új kormány.)

A kormány tagjainak névsora a következő:

Miniszter elnök: báró Fejérváry Géza.

Beltügy miniszter: Kristóffy József.

Pénzügy miniszter: báró Dániel Ernő.

Kereskedelmi miniszter: Vörös László.

Igazságügy miniszter: Lányi Bertalan.

Földmívelési miniszter: báró Feilitzsch Arthur.

Kultusz miniszter: dr. Lukács György.

Honvédelmi miniszter: Bihar Ferenc.

A latera miniszter: gróf Szécsen Miklós.

Horvát miniszter: Kovácsévics István.

A három új miniszter eskütétele valószínűleg vasárnap délelőtt lesz.

— Ugyan minek teteted magadat, komám. Csak valld be, hogy te vagy.

— Kicsoda?

— Nohát a — Tisza Pesta!

A váratlanul jött és — fájdalom — minden alapot nélkülöző gyanúsításra egy félénk nemmel válaszoltam.

— Hiába tagadod Pesta! Mert tudom hogy te adtad el a hazát!

— Csakugyan?

— Nem egyszer mesélted el nekem, hogy meg fogod tenni.

— Ugyan! Mikor? Hol?

— Mikor Illaván együtt ültünk!

— Vagy úgy!

— Na látod, Pesta! Azt is tudom, hogy mennyit kaptál a hazáért a nimettől.

— Vajjon?

— Negyvennyolc millió koronát — sajátban.

— Tyűh, a ki áldója van! Ilyen keveset?

— Megelégszem a felével. Szurd ki, ha van benned becsület! Mennyi is a fele?

Hagytam megfejteti a számtani feladványt és elfordultam a „komától”. Szembe jön egy másik szerencsétlen.

— Svindli! Svindli!

— Mi a svindli?

— Titoktartó?

— Az vagyok!

— Rábizhatok egy titkot?

— Egész nyugodtan!

— Tudja meg hát, hogy a nemzetközi sakkversenyt nem Maróczy nyerte.

— Nem? Hát kicsoda?

— Én!

— No azt mindjárt gondoltam!

Lelkesen megráztam a kezét, szivből gratuláltam neki és ő hálásan könnyezett.

Még nem törölte le hálás könnyeit a sakk világbajnoka, a mikor egy végtelenül szikár alak, hosszú sórénnyel, borotvált arccal került utamba.

A főorvos ur informál: Ez — „Kubelik”! Hagyjam reá.

A hosszú, szikár alak pözba vágja magát, meghajlik és keresztbe tett karjaival utánozza a hegedtést. Valami adagio félet játszhatott, mert szeméit kéjittasan behunyja és csak akkor nyitja fei, a mikor végére jár a „pièce” nek.

Természetesen intenzív tapsolok neki, a mire ő elégedetten hajtja meg magát. Aztán kér, hogy én is hegedüljek. Csupa szerénységből szabadkozom, „Kubelik” megszólal:

— Szerencséje, hogy nem hegedült.

— Miért?

— Mert hát én utánam merészelt volna hegedülni, úgy kupán felejttem, hogy arrul koldul.

A főorvos ur elterel „Kubelik” től. Egy csinos, fiatal hölgygel találkozom.

— Végre, kedves férjeckém, érttem jött? . . .

— Nem egészen!

— Pedig kár?

— Miért?

— Ugy szeretném megint — megcsalni!

Egy másik hölgyecske leüti fejéről a kalapomat.

Szemrehányólag nézek reá. Az orvos magyaráz. A szerencsétlennek meddő volt a házassága és az e miatt érzett mély bánat kergette e szomorú házba.

— Le a kalappal, ha engem lát! — kiált felém átható, parancsoló hangon.

— Miért? Kit tiszteljek nagyságban?

— Én vagyok a — Gracchusok anyja?

Kimenőben még két férfibeteggel találkoztam. Az egyik egy aggastyán, a ki folytonosan a saját vállát veregeti, és nyájás arckifejezéssel szolt egyre önmagához:

— Derék ember vagy! Kristóf! Derék ember vagy! Kristóf, tetőtől talpig derék ember vagy! Az! Az! Derék, derék . . .

— Miért? — szakítottam meg az öndicsőit.

— Mert Kristóf nagy kort ért el, és sohse volt országgyűlési képviselő! Sohse! Sohse! . . . Kristóf, derék ember vagy, mert sohse is leszel képviselő. . .

A másik egy pátrim, a kire homályo-

(A támogatók.)

Hogy ki lesz ennek az új kormányának pártja, azt nem nehéz kitalálni. A híres szabadelvűpárt, mely az ügyvezetőknek is pártja volt. De valamiként mégis kell, hogy igazolhassák magukat. Pedig nem kell nekik igazolás; ugyis tudja a nemzet, hogy ez a társaság közkereseti társaság, mely mindig a hatalommal tart, bárki legyen annak vezetője. Volt alkalmunk ma a szabadelvűpárt egyik régi tagjával beszélni, aki azt mondta nekünk:

— Hogy Fejérvárynak új pártja számára már nyolevan embere volna a szabadelvűpártból, most még nem igaz; de hogy lesz, az biztos. Azt hiszem, mindannyian, még gróf Tisza István is, csatlakozni fogunk az új kormányhoz. A mi a kormánytól eddig elválasztott bennünket, az volt, hogy a kormány nem volt parlamentáris és hogy nézeteink az általános választói jog tárgyában nem egyeztek meg. Fejérváry azonban olyan programot hoz, melytől 67-es és szabadelvűpárt nem zárkozhatik el és ami a fő, most már teljesen parlamentáris alapon csinálja meg kormányát. Az általános választói jog kérdése pedig csak akkor lesz aktuális, ha meglesz a javaslat. Most még mindig csak az adatok csoportosításán dolgoznak és Fejérváry azt mondja, hogy várjuk be a javaslatot. Azt hiszi, hogy nem lesz ellene kifogásunk; de ha lenne, már most kijelenti, hogy nem fog belőle pártkérdést csinálni. Ilyenformán csak nincsenek okunk a további visszavonásra.

A logika gyönyörű és jellemzi az új kormányt, hogy programjának sarkalatos elvéből esetleg — ha a javaslat egyeseknek nem tetszik — nem fog pártkérdést csinálni. A derék pártnak különben csak kifogás kell; azt mondja Fejérvárynak, kire az ablakból régen kacintgat:

— Huzzál csak, szívesen megyek.

*

Báró Bánffy Dezső tegnap így nyilatkozott az újpártban dr. Oláh Dezső ügyvédnek a helyzetről;

— Most, úgy látom, csakugyan nem marad más hátra, minthogy lemondjak a mandátumomról és a főrendiházban indítsak

szan még vissza tudtam emlékezni. Megszólítottam:

— Hogy került ide, jó ember?

— Keserű bánatból.

— Bánatból?

— Ugy ám jó uram! Mint idevaló ember, a ki itt születtem és itt öregedtem meg, sehogy se bírtam elviselni, hogy Nyiregyháza, az a tírják város annyira leszorítsa, megbénítsa az én kedves, jó szülőhelyemet! Nekiadtam hát magamat a busuláznak, ivásnak, míg végre ide jutottam. Pedig...

— Pedig?

— Ha én rá hallgattak volna, bizony mondom, nem kellett volna Nagykállónak ilyen sovány kosztra jutni.

— Ha magára hallgattak volna?

— Az ám! Hiszen kész tervem volt, hogy hogyan lehetne Nagykállón úgy segíteni, hogy a kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon.

— És mi volt az a terv?

— Elmondom, ha nem untatja?

— Csak mondja!

— Hát tetszik tudni, nem igaz az, hogy azóta pusztulunk, mióta a megyeház elkerültőlünk. Dehogy is azóta... Mi már előbb is lefelé kezdtünk menni a hegyről... A mi ellenségünk egy órányira tőlünk terpeszkedik, és úgy hívják, hogy „Élelmesség”. Nyiregyháza született, ott él és virágzik a mi rovásunkra, mert mi kállóiak az úkapánk

nagy agitációt. Nektek nem ajánlhatok egyebet, minthogy lépjétek át a függetlenségi pártba!

A szerb király ékszeréi Debrecenben.

Történelmi becsü ereklyék a muzeumban.

— okt. 18.

(Saját tudósítónktól.) A Milán és Sándor szerb királyok hagyatékának árverése a bécsi Dorotheumban tegnap fejeződött be óriási érdeklődés mellett. Nemcsak Bécs előkelő körei hanem Német, Orosz, Angol francia ország sőt Amerika számos műbarátja régiség kereskedője versenyzett egy egy ritkább műkincsért.

Emléktárgyat pedig a szó szoros értelmében minden árértigyekeztek — különösen a hölgyek — megszerezni. Nemcsak az apróságok hanem a régi szőnyegek (melyekben Milán király kiváló szakember volt) porcellán és üveg asztali készletek a kikiáltást ár 3 sőt 4 szereséért keltek el. De gyakori volt a 10 sőt 30 ezoros ár is.

Magyarország igen kevés vevőt küldött.

Ezek között legnagyobb volt a Debrecen városi muzeum öre Löfkovits Arthur ékszerkereskedő. Nemcsak a már összes bécsi és magyar lapokban közölt régi augsburgi zománcozott moccakészleteket szerezte ő meg hanem igyekezett az igazi műértékekkel bíró tárgyak nagy részét megszerezni.

Sikerült is neki a többek között a régi konak szomorú történelmi nevezetességű szobájának egyetlen megmaradt berendezési tárgyát: egy óriási remek filigrain munkájú ezüst képkeretet, melynek farészei a tűz által szintén megsemmisültek.

Belgrád városának ajándékát a nagybecsű óriási nagyművészileg díszített meissen virágvázát, azon 2 virág vázát melyet II. Vilmos németcsászár ajándékozott Milán királynak; szintén megszerezni.

Löfkovits vette meg Sándor és Milán királyok teljes Bor ezüst asztali készletét is. E készlet 2 óriási dobozban van helyezve és tartalmaz 80 darab levegő, mártás, pecsenye, halas, tészta, főzelékes tálalt és gyümölcs-tartókat, mind a szerb királyi címerrel. Vásárolt a szerb ötvös művészet filigrán munkája remekéből, bonbonereket, gyümölcs-tartókat, tálalókat, vázakat.

A legszebb csoportozatokat a bécsi, meissen, berlini, szász, francia, frankenthal porcellánból.

által taposott utról nem tudunk letérni. Nézen át jó uram Nyiregyháza! Élelmességének bár csak kétkerékű a taligája, de azért okosan és rohamlépésekben törtet a boldogulás felé. És el is éri a célját, mert nem rágódik a multakon, mint mi, hanem elrugja a tegnapot és mindig csak a holnappal törődik.

— Még mindig nem beszélt a tervéről!

— Most már rákerülök arra is. Az volt

hát a tervem, hitem, meggyőződésem, fixa ideám, hogy telepítsünk Kállóba két három ezer pihent eszű, élelmes tírjákosaládot, viszont meg mi innen plántáljunk Nyiregyháza ugyanannyi élehetetlen, bár minden ízében derék, jó, szívmagyar kállai embert. — Isten látja a lelkeimet, hogy a két város közt megszünt volna a vetélkedés, civódás, lesajnálás és boldogultunk volna valamennyien! — De még jóformán ki se magyaráztam a tervemet a közönséghez, a mikor a meghibbant elme jogcíme alatt zár a helyzetek...

Bucsut vettem emberemtől és a mikor kimenőben a tébolyda nagy masszív kapuja becsapódott utánam, úgy rémlett előttem, hogy a gyakorlati transfusió e szerencsétlen apostolatát talán még sem kellett volna kivetni a szabócsai társadalomból

Szabolcsi Lajos

Igen sok bonboniér, edényt, dísztálat fenti és zürichi, árhodusi porcellán remekből; valamint régi cserép és fayence dísztárgyakat. Megvette Henny Ple nagy arabs bronce alakját.

Rendkívül sok nagy értékű művészi becsü díszedényt, faldísz, virágtartókat, füstölőket, lustereket az arabs, persa és indiai művészet remekeit.

Hozott néhány igen szép keleti szőnyeg, selyem és csipke díszítéseket.

Bizonyára igen nagy lesz az érdeklődés a királyi hagyaték Magyarországnak megszerzett tárgyai iránt is, melyeket Löfkovits részben a debreceni városi muzeumnak is szánt.

A női szépség.

— okt. 18.

A női szépség egyre pusztul, szép nővel folyton egyre kevesebbet találunk, egyre kevesebbek azok az édes, angyali arcok, melyek a férfi világot elbűvölik.

A magyar női szépség sem az ma már, mint régen volt, elkorcsosodás, elfajulás, keresztetések egyre pusztítják a női báj s szép vonásokat, úgy hogy ma már ez a szépség egész a közepességig sülyedt le, közönyösek vagyunk iránta, unalmas, nem lelkesedünk érte.

Sok nőt kellemesnek fogunk találni, de nem szépek.

Mennyi groteszk alak van, az arc kiforgatva szépségéből az idomtalan kalapok miatt; mennyi rut van, kik pedig szépségüknek tudatában vannak.

Mennyi a karrikatura az izléstelen öltözködés miatt s a kinek bája érzékelően ingerlő; de oly kevés azoknak száma, kik úgy hatnának ránk, mint a régi szobrok klasszikus szépsége.

A fajkeveredés még nem elég oka a szépség csökkenésének, közrehat még, hogy az emberek elhanyagolják a testet.

Feltűnő szép természetű férfi ritkán vesz el hozzáillő feleséget, inkább valami gazdag leányt vesz el, áruba bocsátja természetadta előnyeit.

Szép nő pedig többre becsüli a legideálisabb ifjunál azt vén férfit, ki számára vagyont, fényűzést, kényelmet biztosít.

A modern asszonyok félnek az anyaságtól, irtóznak tőle.

Igyekeznek meddők maradni, nem adnak gyermekeknek életet, az emberiségre nézve teljesen holt tőke maradnak.

A nők majmolják a férfiakat szokásban s működésükben, a nőknek hivatalokban, irodákban való munkája csökkenti, sőt megsemmisíti a szépséget.

E veszedelemmel szemben fel kellene venni a küzdelmet, addig, a míg nem késő.

+

Szerencsétlenség a Tógláskertben.

Meglötte a barátját.

— okt. 18.

(Saját tudósítónktól.) A Tógláskert mellett elterülő bolgár zöldségtermelő telep csendes környékét lövés zaja verte fel ma délután. A hatalmas puskaadurranást nyomában velőtrázó jajveszékélés követte, mely egy Dobranovits nevű bolgár házából eredt. Megrendítő baleset történt ott. A ház udvarán Dobranovits Jordán 18 éves bolgár legény golyótól találva vérében fetrengett. Előtte állott kezében füstölő fegyverrel Jordanovits Todor fiatal szerb fiú az üdvözlő

szóltanul. Az arcáról letükröződő résműlet első pillanatra sejtette, hogy sem büntény sem pedig szándékos gyilkosság nem fog fenn.

A szerencsétlenség véletlenségből származott, de közrejátszott az esetenél a gondatlanság és vigyázatlanság is. A két legény Dobranovits Jordán és Joánovits Tódor nagyon jó barátok és mióthogy szomszédságban is laknak egymással csaknem állandóan együtt voltak.

Igy volt ez tegnap is, hogy mindketten szüleik távollétében egyedül voltak otthon. Joánovits Tódor Jordán nevű bátyjával ott időzött Dobranovitséknaí. Naphosszat tréfálkoztak, virtuskodtak a legények.

A pajtáskodás közben történt, hogy Joánovits Tódor előhozott egy puskát, mely a telep lakóinak közös tulajdona és emlékeztette társait, hogy az elmúlt éjjel tolvajok jártak a telepen s így az éjjel valamelyiküknek őrködni kell. Azt ajánlotta, hogy magára vállalja az éjjeli őrséget, s azért vizsgáltni kezdte, hogy töltve van-e a fegyver.

Két társa segédkezett ebben neki. Valamennyien avatatlanok lévén azonban a fegyver kezelésében, nem tudták egyhamar megállapítani van-e benne töltés? A sok piszkálgatás közben aztán hirtelen elsült a puská és a lövéstől találva súlyosan megsebesülve rogyott össze Dobranovits Jordán.

A szerencsétlen fiúnak a tüdejét furta keresztül a golyó. A lövés zajára előrohant szomszédok nyomban ápolás alá vették a sebesültet, kinek az első segélyt dr. Engel Ignátz Miklós utca 9 szám alatt lakó orvos nyújtotta. Az orvos a kórházba vitte a baleset áldozatát. Konstatálta ugyanis, hogy csakis a gyors operáció mentheti őt meg az életnek.

Dobranovits Jordán két társa Joánovits Tódor és Jordán a késő esti órákban tályigán szállította be a kórházba, ahol dr. Pittner a sebészeti osztály orvosa nyomban műtétet hajtott végre rajta. Állapota azonban még mindig nagyon aggasztó, mert attól lehet tartani a bekövetkezendő sebláznál komplikációk állhatnak be.

Az esetről még az est folyamán értesítettek az ügyészséget is, mely a vizsgálatot megindította.

Törvényhatósági élet.

Hajduvármegye legtöbb adófizetői. A vármegye igazoló választmánya ma egész nap ülést tartott Wessprémy Zoltán főjegyző elnöklete alatt és a legtöbb adófizetők névsorát állapították meg, amelynek alapján a virilisek jövő évi névjegyzékét fogják elkészíteni.

Jószágértő gazdáknak. A városi Tanács intézkedése folytán felhívatnak azon állattulajdonosok, kik jószágukat az erdősegeken akarják makkoltatni, hogy a befizetést a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó u. 15 sz.) minél előbb eszközöljék, nehogy a mulasztók ellen kényszerű feljelentések tétessenek. Megjegyeztetik, hogy 1 drb sertésért 2 kor. díj fizetendő, 2 drb juhért és 2 drb. idei malacért szintén 2—2 korona jár az 1906 évi március hó 15 napjáig engedélyezett legeltetésért. — Mezőrendőrkapitányság.

NAPI HIREK.

Árpád vezér esztendeje.

— okt. 18.

Avassák nemzeti ünneppé a nagy honfoglaló Árpád vezér halálának ezredik évfordulóját! Az átdatlan politikai helyzet, amely izgatottságban tart mindenkit, amely mohón

lefoglalja magának mindenki figyelmét, nem szabad, hogy elfeledtessen velünk egy oly nagy évfordulót, mint amilyen az ezerkilencszázhetedik évben lesz.

Árpádnak, a nagy honszerzőnek ezer évvel ezelőtt, 907 ben csukódtak le örökre szeméi. Buda környékén egy kis patakban temelték el. A sirt ma már nem találjuk, ezeréves honály fűdi annak hollétét.

De emléke annál tényesebben ragyog, mint nemzetünk első nagyjáé, az ő emléke mélyen bevésie magát minden igaz magyar ember szívébe.

Halálának évfordulóját, a hálás nemzet kell, hogy méltóan, országos ünnep keretében ünnepelje meg. Aki sürgeti ezt az ünnepet, maga is tudja, hogy az idő nem alkalmas rá, hogy ünnepekre gondoljunk. De csak két év van hátra már. Két év, ez rendes porgári körülmények között nagy idő, de ilyen nagy ünnep előkészítésére nem tulajdosan nagy. Mert annak az ünnepnek szépnek kell lenni, nagynek, nagyszerűnek. Semhogy a csodálatos emléket valamelyes játékönnepvel, vagy gyermekmulatsággal elüssük, megcsufoljuk, inkább semmi ünnepet.

A honfoglalás ezredik évfordulóját országos ünnepek középeite ülte meg a nemzet, kiállítás, diszfelvonulás, ünnepségek százai, stb. hirdették az évforduló nagy jelentőségét. Az ünnepségekben részt vett a király, a nemzet, annak minden rétege egyaránt. Árpád halálának ezredik évfordulója sem maradhat hátrább a megünneplés tekintetében.

Meg kell mutatnunk, elleneinknek és irigyeinknek különösen most, hogy a magyar nemzet, mely mint kevés nemzet e világon, ezer éves multra tekinthet vissza, joggal követelhet magának részt a szabadságból, függetlenségéből.

Napról-napra.

— október 18.

Bekövetkezett hát
Az új fordulat,
Fejérváry jó és
Sorsunkon mulat.

Óh vén generális
Ne mulass nagyon,
Saját bambaságot
Ver téged agyon!

A törvény a kardunk
S Várunk semmi más
S nem fordulat jöttöd,
De felfordulás!

Elkobzott napilap.

— október 18.

A „Független Magyarország” című napilap mai számát a vizsgálóbíró rendeletére lefoglalták. A m. kir. postahivatal 72 számú állomásán a keleti pályaudvaron megjelent Tabakovics Géza rendőrfogalmazó s ott mintegy 4200 lappeldányt lefoglalt.

Ezután megjelent a lap nyomdájában és kiadóhivatalában, s a még meglevő lappeldányokat szintén elkobozta. — A polgári rendőrök és detektívek ezután sorrajárták az elárúsító helyeket, s a lappeldányokat magukkal vitték.

A vizsgálóbíró a lapot az „Éljen az alkotmány!” című cikke miatt foglaltatta le a melynek egy passzusában királysértést és izgatást lát.

Az inkriminált passzus a következő: „A Burg szomorú, zárkózott épület. Vissz-

hangzó folyosóin eltéved a nemzet szava é csak kísértetek felelnek rá vissza. Hát ki az Isten csodájával állott volna szóba Francia Benjámín? Ezt a jeles természettudóst különben is kár lett volna a Burgba küldeni, mert ijedten riadt volna vissza. Rájött volna az első napon, hogy nálunk a fejedelmi szó szikla bérece: futó homok. Magtanulta volna, hogy villámhárítója hitvány találmány, mert vannak burgbéli meynkövek, melyek nem felülről és nem egyenesen, hanem oldalról, sunyi fortélylyal és hitvány kanyargással csattannak el. Ahol a természetet így megcsufolják, onnan pusztulni kell a csak realitásokkal számolni tudó embernek.”

Az ügyet Thury Sándor fogalmazónak osztották ki.

— **Beszámolók.** Emilitettük már, hogy vasárnap beszámolót tartanak városunk mindahárom kerületének képviselői: *Thaly Kálmán*, dr. *Bakonyi Samu* és *Szabó Kálmán*. Mindahárman, a két függetlenségi és az ujpárti képviselő a koalíció tagjai s ennek alkotmányvédő munkájában érdemes részt vállaltak. Nagy harc után, még nagyobb kezdetű érkeznek választóik körébe, így tehát a helyzetből folyik, hogy itt Debrecen közönségének, rokonszenvének és buzdításának a szokottnál is nagyobb mérvű jeleivel találkozzanak. Azt óhajtanók, hogy fogadtatásuk díszes és impozáns legyen, jelétül annak, hogy a haza érdekében kifejtett működésük ez ősváros közvéleményeivel teljesen megegyezik. Reméljük, hogy az erre vonatkozó intézkedések már legközelebb megindulnak. — Itt emilitjük meg, hogy *Rákosi Viktor*, a hajdunánási kerület országgyűlési képviselője Hajdunánáson, szintén vasárnap mond beszámoló beszédet. A kerület nagy lelkesedéssel várja a kitűnő író és a nemzeti-ügy lelkes bajnokát.

— **A debreceni muzeum.** Debrecen város muzeumi bizottsága ma délután Oláh Károly közmívelődési tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a muzeum ügyével foglalkoztak. Az ülésen Oláh Károly azon örömeinek adott kifejezést, hogy a Csokonai házban most már állandó helyisége lesz a muzeumnak. Majd bejelentette, hogy a város 5000 korona évi állandó segélyt vett fel a költségvetésbe. Az ülésen végül néprajzi bizottságot választottak, melynek elnöke Ferenczy Gyula lett. Tagjaiul megválasztották Baltazár Kálmán dr., Török Gábort, Lőfkovics Arturt, Péter Gábort és Zoltai Lajost.

— **Tanítóegyesületi gyűlés.** A hajdu-megyei tanítók Gőnczy Pál nevét viselő egyesületének debreceni járásköre f. évi okt. hó 28 án szombaton d. u. 3 órakor a debreceni városház nagytanácsstermében gyűlést tart. — Tárgyai közül kiemelendő a Váncsa György ipariskolai rajztanár felolvasása a kézimunkára nevelés és a modern rajztanításról, gyakorlati bemutatással összekötve. Dr. Barcsa János tanár a gyermek tanulmányozás kérdéséről fog felolvasni. — A gyűlésre ugy az egyesület tagjait, mint az érdeklődőket meghívja az elnökség.

— **A Csokonai pályázat.** A Csokonai pályázat ügyében ma ismét ülés volt, a melyen a bírálati jegyzőkönyvet hitelesítették. Ezen az ülésen szóba került a díjat nyert második darab, melynek címe „Lilla”. A szerző ugyanis levelet irt, amelyben —

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

kijelenti — hogy megnevezni hajlandó magát, ha a darab színre kerül. Zilahy Gyula a darabot november 17-én, Csokonai születésnapján színre hozza.

— **A debreceni M. Á. V.** altszi kör holnap este 6 órakor választmányi gyűlést tart, melyre a választmányi tag urak figyelmét ez uton is felhívja az elnökség.

— **Megevett egy egész birkát.** Mese és étvágyal áldotta meg a teremtő Loda István szolgálóegényt. — Mint a hogy kalap király, harisnya és más király ép olyan király a a nagytü embereknek. A Barnum cirkusz okvetlenül szerződtené a fickót, ha tudna róla. Hozzája hasonló művész a nagy évésben csak Succi a koplalásban. — Egy egész birkát befogadott a gyomra Loda Istvánnak. Nem fogadásból ette meg a neki mit sem vétő szegény gyapjast, de ennyit meg kívánt éhségének lecsillapítása. Az igaz hogy talán a gazdája iránti bosszu érzetnek is nagy szerep jutott a páratlan eseménynél. Nagyon haragudott ugyanis a gazdájára Balog István földbirtokosra, aki szerinte szolgálattideje alatt többször megrövidítette. Azért már régebben elhatározta, hogy alkalomadtán elégtételt szerez magának. — Tegnap egyedül volt a tanyán és így alkalma nyílt bosszujának végrehajtására. A reábizott jószágokat betelerelte egy színbe és kiválasztott közülök egy jó husban levő birkát, leolte megsütötte nyárson az egészet és elfogyasztotta. A bőrét kiszögezte a kapufélfára. Azután bucsut mondott a tanyának és ill'a berek, nád a kert. Mire a gazdája hazatért, már messze járt. Az érdekes eset híre eljutott a rendőrséghez is, mert a nagy étkü legénynek megbüntetését kéri a gazdája.

— **Postai mizériák.** Arról értesülünk, hogy a helybeli postagyűjtők egy legújabb rendelkezés szerint a postacsomagok felvételében korlátozva lettek. A midőn ezen a közönség érdekeivel teljesen ellentétes intézkedésről a kereskedők és iparosok értesültek, mint halljuk, saját érdekük, illetőleg a régi rend visszaállítására érdekében a legszélesebb körű mozgalmat indították meg s illetékes helyen lépést tettek az iránt, hogy postai forgalmuk lebonyolítása a gyűjtőkben ne korlátoztassék annyival is inkább, mert úgy a városi, mint a vasuti postahivataloknál e tekintetben igényük kielégítést épen-séggel nem nyerhet. — Reméljük, hogy a közönség ezen üdvös és teljesen jogos igénye az intéző körök részéről kielégítést nyerend.

— **Svéd ezredes Debre cenben** Kedden délután a svéd hadsereg egyik kiváló főtisztje időzött Debrecenben és lóháton akart kimeni a Hortobágyra, — de nem akadt kísérője, és lovat sem tudott kölcsön kapni. Ma reggel aztán vonaton ment ki a svéd ezredes.

— **Osztályorsjáték** A mai húzás alkalmával a következő számú sorsjegyek nyertek:

10.000 koronát nyert: 635 71713.
5000 koronát nyert: 82051.
2000 koronát nyertek: 5425 9010
11834 14396 17913 18351 18445 22482 30136
37042 47572 47939 51558 61724 65455 71024
76063 82276 82808 91809 100166 101660
108880.

1000 koronát nyertek: 206 1620 1903
4021 7333 10714 12845 13987 14099 15843
25352 27501 33251 39470 46277 47203 48818
51565 54050 54314 55125 55246 59111 59248
59981 61253 62169 62492 63459 63903 66558
69384 70174 82847 84572 87087 88455 92595
92747 93593 94910 95573 105904.

— **Terjed a kanyaró.** A kanyaró egyre jobban terjed. Két nap alatt újabb tíz megbetegedést jelentettek be az orvosok. — Ezen kívül új hasiagymáz esetet is jelentettek be.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Kiss Mária ev. ref. 11 éves Takács Eszter r. kath. 14 éves, Csonka István ev. ref. 2 éves, Jakab János ev. ref. 18 hónapos, Bartha Kálmán ev. ref. 2 hónapos.

— **A máv. kocsihiánya.** Néhány nap óta közlemények jelennek meg egyes napilapokban, melyekben a magyar királyi államvasutak kocsihiánya tétetik szóvá. Illetékes helyen beszerzett információk szerint az államvasutak teherkocsi-szükséglete s ebből folyó hiánya is az idén tényleg szokatlan arányokat öltött. A kereskedelemügyi miniszter figyelmét ez a körülmény nem is kerülte el, de költségvetés nélküli állapotban lévén, nem rendelkezik az anyagi eszközökkel, melyek a kocsihiány teljes elenyésztesítésére alkalmasak volnának. Eennél fogva a miniszter csak részleges intézkedéseket tehetett, amelyek következtében azonban szintén nagyszámú kocsi fog azonnal a forgalom szolgálatába állíthatatni. Nevezetesen elrendelte, hogy a M. Á. V. igazgatósága az eddig hat hétre szóló szénüzüséglet biztosítása helyett állandóan csak négy heti készletet tartson s így a kétheti szükséglet szállításával igénybevett nagyszámú kocsi felszabadult; továbbá a lehető minimumra redukáltatta a közutak fedőanyagának szállítását, ami a forgalomcsökkenés idejére halasztatott. Ezenkívül folyamatba tett a miniszter más, messzemenő intézkedéseket is, melyeknek kedvező hatása remélhetőleg szintén érezhető lesz már a közeljövőben.

— **Tamburások a kispipában** A Dégenfeld-téri kispipa vendéglő mostanában nagyszzerű estéknek színhelye. Egy júnevi bácskai tambura társaság tart tegnap estétől ott zeneestélyt, amelyet a város közönsége köréből igen sokan felkeresnek. A pompás mulató helyet ajánljuk a jó bor és kitűnő konyha barátainak.

— **Ellopott ruhanemű.** Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Szilágyi István kocsisnak valaki ellopta az összes ruhaneműjét Bercsényi utca 60 szám alatti szolgálati helyéről. A lopást annak idején bejelentette a rendőrségnek, de a tettest nem sikerült mostanáig sem elfogni. Az ellopott holmi azonban tegnap véletlenül megkerült. A kocsosnak egy Nagy Gáborné nevű ismerőse ugyanis tegnap a zsbvásárban felismerte a ruhaneműt egyik ócskásnál, a kitél a rendőrség aztán, el is vette a lopott szerzeményt.

— **Eivesztett pénz és zálogjegy.** Ma a Szent Anna utcától a Simoafy utcáig vezető uton 80 korona értékűről szóló zálogcédula, 20 koronás arany és 10 koronás papírpénz. Sós Lőrincné nevű szegény asszony vesztette el. A becsületes megtaláló szolgáltatassa át a rendőrségnek.

— **Eljegyzések.** A debreceni kir. anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán kihirdetés végett a következők jelentkeztek: Mártonfi József—Juhász Klára, Singer Herman—Klein Regina, Taró Péter—Áncsán Flóra, Tóth János—Sári Erzsébet, Köpeczi Károly—Jong Irma, Freiman Áron—Bernstein Nina, Szűcs Sándor—Szilágyi Ilona, Szabó József—Csonka Mária, Bodnár Lajos—Bay Hermina.

— **Találtatott.** Ökrös Zsuzsika Dégenfeld-tér 4. szám alatt lakó varróleány tegnap az utcákon jártában egy zálogcéduját talált, melyet igazolt tulajdonosa átvehet nála.

— **LETZTER JÓZSEF** főnyképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac utca 44. dr. Ujfaluassy-ház.** Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő káprakabban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Öngyilkos öregasszony.

Felakasztotta magát.

— okt. 18.

(Saját tudósítónktól.) A jó emberek könyöradományából tengődött évek hosszú során keresztül özv. Dénes Lajosné. Férje, aki iparos volt már régen meghalt. Szegénységben a legnagyobb nyomorban hagyta magára az élet ezernyi küzdelmeivel.

Gondban nyomorúságban küzdötté végig az életét a sorsüldözött asszony. Eleinte amíg birta két kezével kereste meg mindennapi kenyerét. Nem sokkal férjének halála után azonban sorvasztó betegségbe esett és azután már rászorult a könyöradományokra. A város és a négyzet is állandóan segélyezte.

A 69 éves öregasszonyon az utóbbi időben erőt vett a buskomorság.

Rosszkedvű, hallgatag lett és megesett, hogy napokig nem mutatkozott.

Bezárkózott szegényes kis lakásába és ha néha előkerült is nem érintkezett senkivel.

Szomszédai a magába zárkózottságát gyógyíthatatlan betegsége miatt való elkeseredésének tulajdonították.

Azelőtt, míg közlékenyebb volt ugyanis gyakran panaszkodott nekik a szegény öreg nő, hogy sokat szenved és nem bírja soká az életet, mely öneki esupa gyötrelém.

Nem egyszer hangoztatta ilyenkor azt is, hogy utoljára is öngyilkos lesz. Ezzel a végzetes tervvel sokat foglalkozott most utóbb özv. Dénes Lajosné, úgy hogy végre teljesen megérelődött benne a halál gondolata.

Tegnap délután aztán meg is vált az élettől. Felakasztotta magát a lakásában az egy szekrénye sarkára erősített zsinyegre. Mire észrevették tettét már halott volt.

Az öngyilkosságról a házban lakók nyomban értesítették a rendőrséget, honnan Fejér Mihály rendőrbiztos jelent meg a helyszínén dr. Varga Emil kerületi orvossal, akik a vizsgálat megejtése után beszállították az öngyilkos öreg asszony hulláját a kózkórházba.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Csütörtök, 19: Ember tragédiája, drámai költemény.

Péntek, 20: Mongodin ur felesége, bohózat.

Szombat, 21: Hoffmann meséi, operetta.

* **Az ember tragédiája.** Szakadásig zsufolt ház előtt folyt le ma este is az Ember tragédiája előadása. A nagy közönség gyönyörködve nézte a pompás díszleteket és sokat tapsolt a szereplőknek, a kik különösen a forradalmi jelenetben tüntették ki magukat. Az előadás ma még korábban ért véget mint a tegnapi.

* **Lisistrata.** A színház legközelebbi ujdonsága a „Lisistrata“ lesz. Linke Pál gyönyörű zenéjű operettje; A bemutató alkalmából újra tanujelét fogja az igazgatóság adni annak, hogy kiállítás tekintetében, semmi költséget nem kímél s a darabot berlini mintára állítja ki. Tegnap érkezett meg a magyar színház electrotechnicusa, aki a darab villamos electusait rendezte a fővárosban is. A darabra egész új costumok készültek annyival is inkább mert a ruhákra, kalapokra sőt a cipőkre is villamos erőket alkalmaznak, a melyek mint megannyi szentjános bogárkák fognak csillogni a szereplők

oltözékén. Több mint ezer villanyláng fog kigyulni az egyes felvonások alatt, olyan látványosságokat nyújtva, a melyekben a debreceni színpadon még nem volt részünk. A darab különben nagyon érdekes zenei szempontokból is és Berlin legelső énekes színházában 450 szer adták egymásután. Az előadásban részt vesznek, Zilahyné S. Vilma, Békefi, Almási Lola, Polgár, Ternyei, Árkcsisib.

* **Bérletszünetes előadások.** A színházi pénztárnál sok panasz hangzott el amiatt, hogy az „Ember tragédiája” bérletes előadására már egy nappal előbb nem lehetett jegyet kapni a bérleten kívül álló közönségnek. A bérleten kívül ugyanis nagyon kevés a hely színházban.

TAVIRATOK.

Elítélt szocialista.

Budapest, okt. 18. A budapesti esküdt-bíróság György István szocialista vezért, aki a Népszavában királysértő cikket írt ma elítélte. A bíróság Györgyöt 6 hónapi államfogházra ítélte.

Benzin robbanás.

Salzburg, okt. 18. Maxglan külváros egy kávéházában ma éjjel benzinrobbanás volt. A kávéház tulajdonos belehalt sebeibe. Két más ember súlyosan megsebesült. A robbanás folytán támadt tüzet a tűzoltóság idejekorán lokalizálta. A robbanást valószínűleg a benzinvilágítás vigyázatlan kezelése okozta.

Nagy tüzvész Győrben.

Győr, okt. 18. A győri nagy áruraktár égéséről a következő részleteket jelentik: Reggel fél 4 órakor vette észre az éjjeli őr hogy a gyár legfelső emeletének egyik ablakából lángok csapnak ki. Rögtön figyelmeztette a rendőrséget és a tűzoltóságot, a kik nyomban meg is érkeztek. A tűz olyan hirtelen kelekezett és oly gyorsan terjedt, hogy a mindössze két-három, véletlenül odakerült ember és a tűzoltóság működése kevésnek bizonyult. Nemsokára ezután egy százados vezetése alatt megjelent a 19. gyalogezred egy százada. A legénység egy része rögtön a raktár alsó részében lévő gabonaneműek és drágább géprészek mentését kísérelte meg, míg a másik része az oltásban vett részt. A rendkívül gyorsan növekvő tüzzel szemben azonban még ez is kevésnek bizonyult, úgy, hogy még öt század katonaság és az összes tűzoltóság minden készletükkel kivonult.

Győr, okt. 18. A tűz még a késő éjjeli órákban is tart. Az oltás lehetetlen. Eddig 32 mm. gabona és 100 ezer korona értékű áru és gépek pusztultak el. A tűz oka gyújtogatás. A vizsgálat folyik.

Anglia és az Unió konfliktusa.

London, okt. 18. A Morningpost jelenti Washingtonból: Anglia és az Egyesült Államok között minden valószínűség szerint kellenetlen differencia fog kialakulni. A new goundlandi partvidék halászati joga miatt. Root államtitkár meghagyásából a gloucesteri (Massachusetts) kereskedelmi kamara előkéhez ebben az ügyben hivatalos táviratot intéztek, a melyben közölték, hogy az amerikai halászbárkákknak joguk van New Foundland egész partvidékén halászni. Ez a távirat egyenes ellentétét szül New Foundland és az Egyesült Államok kormányai között. New Foundland azon az állásponton van, hogy az amerikaiak a nyugati partvidék bizonyos részein nincsenek jogosítva halászni és azzal fenyegetőznek,

hogy szokat a halászbárkát, a melyek ez ellen az intézkedés ellenére halásznak, elkobozzák. Azt hiszik, hogy az amerikai halászok nem fogják respektálni a New-Foundland által megszabott intézkedéseket.

Megtámadott hajó.

London, okt. 18. A Daily Telegraph jelenti Gibraltárból, hogy Ceuta és Tetuan között mörök négy angol torpedóuzóra lövöldöztek.

London, okt. 18. A mörök az Assistencia nevű angol szerbajó két tisztjét elfogták, de egy angol torpedónaszód támadásától való félelmükten szabadon bocsátották őket.

London, okt. 18. A Reuter-ügynökség jelenti Gibraltárból tegnapi kelettel: A Ferrel nevű angol torpedóuzóra 16 án Ceuta közelében mörök lövöldöztek. A golyók a hajó kéményébe hatoltak. A legénység közül senki sem sérült meg.

Budapesti gabonatözege.

(Délj. ábrlat.)

Budapest, okt. 18.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 25,000 métermázsas kerék forgalozóka 10 fillérrel drágább árskon. Egyébb gabonanemek közül tengeri tartott, rozs 10 fillérrel drágább, a többi szilárd. Idő: szép.

Buza októberre	16 26—28.
„ áprilisére	16 80—82.
Rozs októberre	13 36—38.
„ áprilisére	13 96—98.
Zab októberre	13 52—54.
„ áprilisére	13 36—38.
Tengeri májusra	13 32—34.
Repce 1906. augusztusra	24 60—80.

Törvényszék.

§ **Felmentett királysértő tanító.** Még a választások idején történt, hogy Filipp Victor bábcói tanító a politika felett szóvitába elegyedett egy Kis Miklós nevű falujebeli parasztemberrel és nem éppen hízog véleményvel bírálta a király dolgait. A mameluk paraszt ezért királysértés címén feljelentést tett ellene. Az ügy a debreceni törvényszék elé került, mely ma tartotta meg a főtárgyalást és miután a vádlott tanúkkal igazolta, hogy sértő kifejezésekkel nem illelte a király személyét felmentő ítéletet hozott.

§ **Tolvaj leány.** Keresi Berta cseléd leány egyike azoknak a bünbe tévedt rossz erkölcsű nőknek, akiknek gyakorta meggyül a bajuk az igazság szolgáltatással. A jeles leányzó augusztus hóban Miskolczi Jenő Kossuth utcai lakosnál szolgált, de csak egy hétig. Először állott be és 8-án már 108 korona értékű ruhanemű eltulajdonításával meglepett. A rendőrség azonban csakhamar kézrekerítette és tettéért tegnap vonta felelősségre a törvényszék, mely lopás büntetésben mondta ki bünösnek és azért 2 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Szerkesztői-posta.

B—lon. „Napiparancs”-nak az a szolgálati irat nevezetük, a melyen a katonai-parancsnokságok közlik alárendeltjeikkel a tudnivalókat és teendőket. A tulajdonképeni parancsokon kívül még tudósításokat, felvilágosításokat, értesítéseket és más hasonló ügyeket is tartalmaz. Ez iratokat az újév első napjától számítva, folyószámmal látják el. Ujabbban sokan emlegetik a híres chlopy-i napiparancsot, melyben Ő Felsége a hadsereg változatosan szellemére vonatkozó felfogását közölte a had-ereggel, a soha szóval tiltván el magyar nemzeti törekvéseket.

„Itt élned halnod kell!”

— Regény. —

Írta: Inotay Béla.

28.

IV.

„Kis madárka zeng az ágon . . .”

— Ugyan hová gondol maga, szerencsétlen poeta! Minek a gyermeket érzélgésre szoktatni? förméred rá elrémülve Barnabás ur. A kis tömzsi, őszes öregember megtömi a pipáját és diktálni kezd. Látszik, mennyire szereti a hangját hallani; szemét se veszi le a tüköről, mert látni is szereti magát.

— A kis madár korán reggel fölkejt, — kezdi Barnabás ur a diktálást. Látja, hogy a szobában lusta gyermek alszik, arra rászól: kelj föl gyermek, nehogy a hasadra süssön a nap! Hát nem tudod azt a közmondást, hogy a ki korán kel, aranyat lel? A kis madár ezzel elrepül élelmet keresni. Holnap majd benéz az ablakon és megtudja, hallgatott-e szavára az a lusta Gyurica! — Eddig van, nincs tovább. Lássá ifju barátom, ilyen a valódi poézis; poézis és praktzis egy versben! Csak ezt kell a gyermekeknek folyton a fülebe harsognunk és ezért vagyok én közkedveltségű írója nemzetemnek. No de se baj, jövőre ön is eltanulja az én poézisem, a valódi poézis hangját és így lesz belőle valami; csinálja hát a verset a mondottak szerint!

Jenő meg is csinálja becsületesen. Haza érve, arról álmodik, hogy az ablakba nyuló akác lombjára kis madárka telepszik. — Szakasztott mása a Barnabás ur madárának. Szemüveg van az oírán, a kezében nádpálcá és ilyen bonyolult számtani műveleteket magyaráz Jenőnek.

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 19. szám (B.)

Csütörtök, október hó 19-én:

Az ember tragédiája.

Drámai költemény 15 képbén. Írta: Madách Zenejét szerző: Erkel Gyula. Rendező: Szakács Andor.

SZEMÉLYEK.

A föld szelleme — — — Árkosy Vilmos.
Ádám) — — — — Ternyei Lajos.
— — — — Deési Alfréd.
Eva — — — — J. Csáder Irén.
Lucifer — — — — Szakács Andor.

Holnap, pénteken, október hó 20-án:

MONGODIN UR FELESÉGE.

Bohzat.

Nyilt-tér.

Utazásnál csészerszerű. — Nélkülözhetetlen rövid használat után. Orvosilag megvizsgálva.

Bécs 1887 Julius 3

Kalodont

nélkülözhetetlen

F o g - K r é m.

A fogak tisztán tartására, eltávolít minden szenny a foghasak között, ártalmas szreket megsemmisít frisztító üdítő hatása, mely „Kalodont” név alatt az egész művelt világban el van terjeve, mint a legkitünőbb fogtápasz.

— 2 —

Szőlővessző

A világhírű

"Delawáre"

adja a legjobb bort!
Oltani permetezni nem kell!
a szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymenyiségű sima és gyökeres Delawáre vessző eladás

Cim:

Szigyártó és Takács

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: **F e l s ő - S e g e s d.**
Somogy-m

Legjobb bajuszpedrő

a híres Debreceni

"CIVIS" bajuszpedrő

amely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

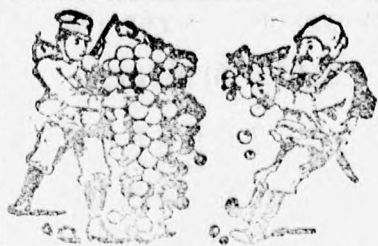
gyógyszertára a „Klgyó”-hoz DEBRECENBEN.

1905. október 15-től

új betétek után is

4% kamatot fizetünk.

Debreceni Ipar és Ker. Bank

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmegye)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely az évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Óriási SZERENCSE TÖRÖK-nél!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **21 millió** koronánál több **nyereményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 4 a **100.000**, 3 a **90.000**, 2 a **80.000**, 3 a **70.000**, 3 a **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egréb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110.000 sorsjegyre ismét **55.000** pénznyeremény jut

és összesen **14 millió 459.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán megélt a férj a feleséget vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményt. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett számot eitalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12103	Dezso, Erzsébet	65378	Iván, Jolán	2393	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Eszter	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódön, Narcisz	65177
Adolf, Agota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judit	35597	Pál, Neaxti	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Áldár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolm	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagio	34356
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genováva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	79782
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12111	Kornél, Klára	66341	Rudolf, Piroška	12532
Ambrus, Berta	50901	Frigyes, Gabriella	93989	Kristóf, Klótild	7279	Salamon, Regina	65327
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17713
Aniál, Borbaia	2392	Gábor, Hedvig	20099	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	38101
Arnold, Boriska	96372	Gáspár, Helóna	79747	Leó, Kunigunda	96322	Simon, Sari	107397
Arpád, Beiti	32417	Gergely, Heuriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sareita	48564
Arián, Bella	105317	Géza, Hermina	38997	Lőrinc, Lonke	66022	Tibor, Szorena	74377
Aurél, Brigitta	13223	Huszár, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Tihamer, Theoderis	2727
Attila, Cecília	52333	György, Ibolyka	55487	Márus, Lidia	84434	Tivadár, Teréz	34950
Balazs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Bálint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Veronika	20005
Barnabás, Dorottya	9001	Hermana, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viator, Viktória	101011
Bela, Cecília	38277	Hugó, Ilza	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50905
Benedek, Eufemia	108355	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48502	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illes, Irma	45273	Mór, Marenit	12306	Zoltán, Zoöfia	65365
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabélla	109333	Nándor, Mária	109389	Zsigmond, Zsuzsanna	5403
David, Éva	16864	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36781		
Denes, Evelin	32157	Izidor, Johanna	38077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona;

továbbá 1 jutalom **600.000** 1 nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 2 a **70.000**, 1 a **60.000**, 1 a **50.000**, **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. — .75, vagy **K 1.50**; 1/4 eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy **3** korona.

1/2 „ „ „ **3.—**, „ „ „ **6.—**; 1 „ „ „ **6.—** „ **12** „

A sorsjegyeket úfánvétellel vagy az összeg előzetes beklndése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

1. é. október hó 22-ig

hozzánk bizalommal beklndeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és T.

Sürgőycim: Törökék, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

Sürgőycim: Törökék, Budapest.

H a z á n k l e g n a g y o b b o s t á l y s o r s j á t é k - ü z l e t e .

Főiradánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46 a.** I. fiók: **Váci-körut 4 a.** II. fiók: **Muzeum-körut 11 a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54 a.**

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a
„TRIAS”

2-3 napi befeeszkendéssel a folyást utóbj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszüntet. A legrégebbi s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Feeszkendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerárában (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerárban is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimren.

Spirituszlámpák

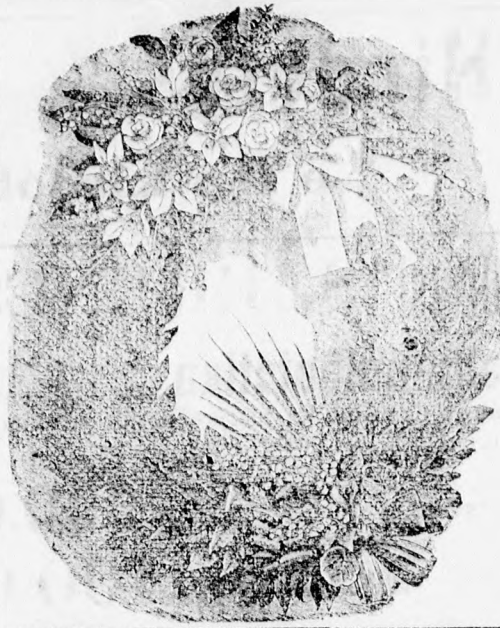
a legtöbb vasut állomáson bevezetve
20-600 koronáig, a legtökéletesebb
spiritusz kályhák és
főzők kaphatók;

Luis Lukács

WIEN, II. Kaiser Josef-strasse 21.
cégnél.

Arjegyzék ingyen.

Alkalmos közvetítők kerestetnek.

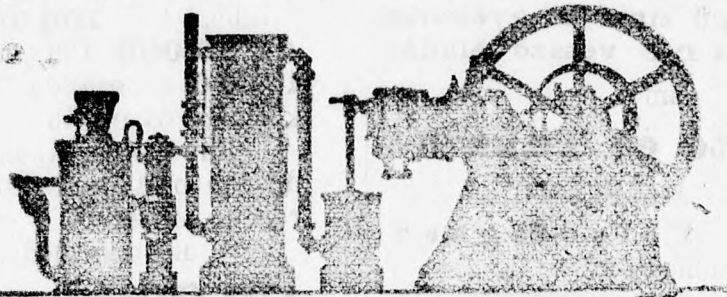
Mindszent és halottak napjára!

Szebbnél szebb koszorúk szárított és művirágokból legújabb minta szerint Paczelt János virág üzletében készen vannak a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére. Friss élővirág koszorúkra megrendeléseket elfogad és bárhova pontosan szállít. Virág esokrok, fej- és mellidiszek legjobb izléssel köttetnek.

Tömeges megtekintést és megrendeléseket kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Paczelt János

mag- és virágkereskedése Debrecen.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin és petrolium-motorok és locomólok, szivó-gáz-motorok
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező üzemi feltételek. — Készenléti
gyártmány. — Kalkulációs és árjegyzék ingyen.

Karácsonyi kézimunkák

Előnyomda.

Előnyomda.

és különlegességek megérkeztek.

BENYÁTS EMIL

kézimunka üzletébe, DEBRECEN (Tisza-palota).

Tanítónőknek kedvezmény!

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktarra az
ősz divat újdonságai

Divat kelmék
Angol flanellek
Posztók Costümre
Mosó velezek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydraulikus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust a nagy üzem számára,
kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézi hajtásra Herculesnyomó-szerkezettel fa vagy
vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-örlöket,
bogyózógépeket
Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint a különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és Ta., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.